

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
 Negyed évre . . 40 Leu
 Egy hóra . . . 14 Leu
 Külföldre egy évre 280 Leu.
 Hirdetés — Nyilttér
 díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
 SZÉKELY UJSÁGOT
 néhai Molnár Emil
 a
 SZÉKELYHIRLAPOT
 Biró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
 (volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Előszó

a Magyar Párt mai közgyűléséhez.

Irta: Bálint Vince.

Mióta kisebbségi sorban élünk és az Országos Magyar Párt megalakult, nem volt akkora érdeklődés a párt iránt, mint most, a mai napon tartandó magyarpartii közgyűlést megelőzőleg, mely egyúttal tisztújító közgyűlés is.

A Párt régi vezető emberei, br. Szentkereszty Béla vármegyei elnökkel az élén, már évek óta, de különösen az utóbbi választások alkalmával hangsúlyozták, hogy több, mint egy évtizedes munkálkodás után úgy a párt, mint a tagozatvezetőségnek gondoskodni kell utánpótlásról, vagyis arról, hogy a vezetőségbe a fiatalabb generáció is vonassék be s ezáltal mód és alkalom adassék a szükséges tudás és politikai rutin elsajátítására.

Ezen hívószónak fontosságát a fiatalok felismerte s szükségesnek találta a párt életébe intenzíven való kapcsolódását. Erre kedvező alkalom kívánkozik a most megtartandó tisztújító közgyűlés alkalmával.

Ezen irányu mozgalom az utóbbi hetekben olyan érdeklődést váltott ki a fiatalabb generáció körében, hogy afölött ma már nem lehet szó nélkül napirendre térni.

Mint minden új megmozdulásnál, úgy itt is történnek félremagyarázások. Lehet, hogy csak félreértéseken alapultak, lehet, hogy egyesek részéről féltékenység is közrejátszott, mikor olyan hírek kerültek napvilágra, hogy ezen mozgalom bomlasztó szándékot, vagy pláne pártszakadást, robbantást rejteget.

Ezen rosszindulatú hírek a fiatalok tudomására jutván, azt eredményezték, hogy még nagyobb kedvvel, nyíltan és erős akarattal lépjen fel s most már nemcsak óhajt résztvenni a párt életében, hanem részt akar és fog venni, hogy megmutassa, bebizonyítsa, miszerint nem robbantani, nem szakadást, széthuzást, vagy bármilyen címen nevezhető destruktív munkát akar végezni, hanem annak az ellenkezőjét.

Igenis, közre akar működni a Magyar Párt keretén belül a Magyar Párt — mint egyetlen, a romániai magyarságot képviselő politikai alakulat — munkájában, szervezésében további kiépítésében, fejlesztésében azzal a határozott céllal és szándékkal, hogy ezzel a munkájával a romániai össz-magyarság érdekét képviselje és előbbre vigye.

Ezen munkát a fiatalság nem akarja a maga részére kisajátítani. Nem! Ha azt akarná, hogy az eddig kipróbált, bevált öreg harcosok álljanak félre,

adják át helyüket nekik, a gyakorlattal nem, vagy csak kevésel rendelkezőknek, hiba volna. De nem ezt akarják, hanem azt, hogy a kipróbált, beiskolázott és eddig minden vonatkozásban helyét megállt magyarpartii vezetők végéig maguk mellé, vezessék, irányítsák, engedjék betekinteni oda, hová csak a vezetőségben levők tekinthetnek be s ezáltal módot és alkalmat adjanak arra, hogy szükség esetén önállóan is képesek legyenek egyik, vagy másik kidőlt, vagy kimerült vezetőt pótolni.

Ez annál is inkább méltányolandó,

mert ezek az úgynevezett fiatalok nem gyermekek már. Nagyrésze a világháborút elismeréssel és becsülettel végigküzdötte s nem egy akad közöttük, kinek halántékán a szürke haj bizonyítja érettségét.

Nagy meglepéssel vesszük tudomásul ifjúságunk megmozdulását s meg vagyunk győződve arról, hogy kivánságának teljes kielégítésével pártunk olyan erőket, olyan támaszokat nyer bennük, mi nemcsak a helyi tagozatnak, hanem az össz-magyarságnak hasznára és előnyére válik.

December 6-ikán kezdődnek meg a kézdijárásban a községi tanácsválasztások.

Amint ismeretes, a Maniu kormány egy tollvonással megsemmisítette a Jorga-rezsimnek azt az intézkedését, hogy minden törvényes alap nélkül elmozdította a községi tanácsokat és a saját embereiből interimárokat állított a községek élére. A Maniu kormány azzal akarta reperálni elődjének elhamarkodott lépését, hogy visszaállította a régi községi tanácsokat, mellőzve az újabb választásokat.

Ezt részint spórlásból, részint pedig azért tette, mert a községi tanácsok nagyrésze ugyanis a régi Maniu-kormány embereiből tevődött össze. Egy ilyen választás úgy is felkorbácsolja a falu népének hangulatát s a nehéz viszonyok miatt észlelhető elégedetlenséget egy újabb választás hullámai csak tülkütnék.

A kormány utóbb még is mást gondolt és kiírta az új községi tanácsválasztásokat.

A kézdi-járásban a választások a következő sorrendben lesznek:

- December 6-ikán: Torja, Kézdiszentlélek.
 December 7-ikén: Futásfalva, Kézdikövár.
 December 8-ikán: Ikafalva, Szárazpatak.
 December 9-ikén: Felsőcsernáton, Oroszfalu, Kézdiszentkereszt.
 December 10-ikén: Alsócsernáton, Szentkatolna, Szászfalu, Bélafalva.
 December 11-ikén: Albis, Sáfalu, Nyujtód.
 December 12-ikén: Dálnok, Osdola, Lemhény.
 December 13-ikán: Martonos, Almás, Márkosfalva.
 December 14-ikén: Bereck, Csomortán.
 December 15-ikén: Sósmező, Esztejnek, Hatolyka.

A Magyar Párt intéző-bizottsága állást foglalt dr. Vargha Béla elnöksége mellett.

Az Országos Magyar Párt kézdijárshelyi intéző-bizottsága a múlt vasárnap délelőtt dr. Vargha Béla elnökletével ülést tartott, melyen foglalkozott a november 13-ikán, vasárnap délután tartandó közgyűlés tárgyával, a tisztújítással.

Elnök megnyitó beszédében rámutat az összetartás fontosságára és szeretné, ha olyan megállapodás jönne létre, mely biztosítaná a közgyűlés sima lefolyását. Ő az elnöki tisztségre nem reflektál, igéri azonban, hogy tovább is olyan becsülettel dolgozik, mint azt eddig is tette.

Az intézőbizottság Tóth Balázs, dr. Dávid István, dr. Molnár Dénes hozzászólása után határozatilag kimondja, hogy ragaszkodik dr. Vargha Béla személyéhez. Őt tartja úgy politikai becsületes multja, mint eddigi munkássága révén legalkalmasabbnak arra, hogy ezt a fontos tisztséget továbbra is a polgárság meglepésére betöltse.

Dr. Vargha Béla meghajlik az intéző bizottság akarata előtt és a fiatalság

körében megindult mozgalmat szívébe, örvendetesnek tartja, ha a fiatalság be akar kapcsolódni a Magyar Párt munkájába. Kifejezte — úgy mond — ő mindig azt az óhaját, hogy jöjjön a fiatalság és minden társadalmi megmozdulásban vegyen részt.

Dr. Molnár Dénes elismeréssel szólva a tagozat eddigi működéséről, fontosnak tartaná a jövőre nézve, hogy az intézőbizottság minél többször tartson összejöveteleket már csak azért is, hogy a tagok összeszokjanak és nézeteiket kicserélhessék.

Még a paktumkérdés és ezzel kapcsolatosan megindult hírlapi polémia került megvitatás alá. Pro és contra több felszólalás hangzott el.

Elnök nagyon kéri a párt tagjait, zárják le már e kérdést és jövőben ne legyenek emiatt ellentétek, amelyek elválasztanak egymástól.

Az intézőbizottság ülése a látszólagos békeesség jegyében, elnök elzetével zárul.

Megjelent a kényszeregyezségi törvény módosítása.

Mit tartalmaz a törvény módosítás?

A napokban jelent meg a „Monitorul Oficial”-ban az új kényszeregyezségi törvény, mely nem más, mint a régi törvény módosítása.

A kényszeregyezés reformja azonban igen sok érdekes újítást tartalmaz s éppen ezért közérdekű ügy lévén, az újításokat közölni kívánjuk.

Jövőben a kényszeregyezéseknél a felajánlott kvóta nem lehet kevesebb, mint a követelések 40 százaléka.

A fizetési határidő, ha az adós és hitelezők nem egyeznek meg, 5 évnél tovább nem terjedhet.

A hitelezői értekezletet a törvényszék elvi engedélyezésétől számított 30 napon belül össze kell hívni.

A fizetési kötelezettség a kényszeregyezés jóváhagyása után veszi kezdetét.

A hitelezők a kényszeregyezés benyújtásától a jóváhagyásig sem foglalási, sem egyéb akciót nem indíthatnak a kényszeregyezésben érdekelt kereskedő vagyonával szemben.

A kényszeregyezségi törvény reformjában igen fontos újítás az, hogy

ha a kereskedő nem kapná meg a hitelezők szavazatának kétharmad részét, a bíróság még akkor is elrendelheti annak jóváhagyását,

feltéve, ha a kényszeregyezés mellett a nyílt követeléseknek legalább fele részét képviselő hitelezők állást foglalnak.

A kényszeregyezés alkalmával kamatmentességről is lehet szó, de engedélyezhető a Banca Națională hivatalos kamatlábánál alacsonyabb kamat is.

Ugyancsak érdekes újítás az, hogy: a csődön belül moratóriumot kapott kereskedő szintén kérhet kényszeregyezést.

Mindazon kereskedők, akiknek kényszeregyezésük most már folyamatban van, az ezután fizetendő összegeknél igénybe vehetik az új törvény 8-ik paragrafusában foglalt kedvezményeket.

Azok viszont, akik kényszer felszámolás alatt állanak, olyanoknak tekintendők; mintha kényszeregyezségi kérelmet adtak volna be a törvényszékhez és a kérdésnek a bíróság elvben helyet is adott.

A kényszeregyezségi törvénnyel a bírói likvidációs törvény, a polgári csőd és az ezzel a törvénnyel ellentétes összes törvények és egyéb rendelkezések érvénytelenekké váltak.

Megkezdette működését a vármegyei tanács.

A megalakult vármegyei tanács november elsején tartotta első ülését, melyen a különböző szakosztályokat állították össze. Így a megyei szállítási bizottság a következőképpen alakult meg: a sepsi és miklósvári járás részére dr. Keresztes Károly elnöklétével tagok Tőkés József és Sipos Dezső, a kézdi és orbai járás részére pedig dr. Molnár Dénes elnöklétével Kelemen Zoltán és dr. Elekes Béla. Az árlejtési bizottság elnöke dr. Molnár Dénes lett.

A tanács tárgyalta a kéményseprési szabályrendelet módosítását és annak kidolgozását a referensekre bízta.

A kézdivásárhelyi kórház telefon díjának megfizetésére vonatkozó felelősséget a bizottság elutasította, így azt dr. Bidu Valér igazgató-főorvos köteles megfizetni.

A legközelebbi vármegyei tanácsülés november 28-ikán lesz, amikor a kötött paktum lebonyolítása történik meg.

Benes is kezdi belátni...

Benes, a csehek külügyminisztere a múlt hétfőn a képviselőház és a szenátus külügyi bizottságában nagy beszédet mondott és többek között megállapította, hogy a leszerelési értekezlettel senki sincs megelégedve.

Szavainak eklatáns bizonyítékekkel elmondotta, hogy Magyarország igen súlyos helyzetben van a biztonságot illetően, mert konfliktus esetén minden oldalról veszélyes tulerő veszi körül. Minden államnak joga van, hogy nyugalomban és biztonságban éljen. Ez a jog Magyarországtól sem vitatható el. A biztonság és béke megszervezésére való törekvés Magyarország részéről nem pusztán szó, hanem legvitalisabb érdekeinek védelme.

Vasárnap, nov. 13-án d. u. 3 órakor a Városháza nagytermében a Magyar Párt közgyűlése.

Székely tragédiák

a sepsiszentgyörgyi törvényszék előtt.

A múlt héten két szenzációs ügyet tárgyalta a sepsiszentgyörgyi törvényszék és hozott az egyik bűnügyben megérdemelt ítéletet.

A két, szenzációs törvényszéki tárgyalás vádlottjai a vidékünkéről valók: az egyik torjai, a másik pedig hilibi. Az előbbi a más asszonyáért gyilkolt, az utóbbi pedig, mint apagyilkos felelt a bűnéért.

Deszke András házában vérbefult a jókedv.

Újév másodnapján este a torjai csendes házak lakói között nagy izgalmat keltett az esti órákban lejátszódott gyilkosság híre. A felvégen, Deszke András házában festette pirosra a ház tornácának padlóját a gyilkos kéz által kiüröcsent emberi vér.

Deszke András, a félszemű székely fuvaros ezt az estét a családja körében töltötte. Jókedvű volt. A seprűt vette elé és azt táncoltatta böhökös, bolond jó kedvében. Mintha csak érezte volna, hogy az ablakon át a halál leselkedik rá.

Egyszerre csak az ablak alatt megreccsent a tornác padlója.

Deszke megtorpant pillanatra és oda-szólt vadházas társa leánykájának:

— Nézz csak ki Márika, mintha járna valaki a tornácra?

A leányka megnyitja az ajtót és tekint az éjszakába, de azután ijedten vissza is kapja a fejét.

Valaki megfenyegeti és hallgatást parancsol neki.

— Na ki az? — kérdi Deszke a kis leánytól.

— Senki! — kacag a leányka, e válaszában azonban benne volt az eltitkolt őszinte felelet.

Erre Deszke abbahagyta a seprűtáncolást és a kemence mellől egy darab husángot ragadva fel, kilépett az ajtón.

A sejtése nem csalt. A tornácra ott állt riválisa, Ince József, a lezüllött, régen jómódu gazdálkodó, akit kitiltott a házából Deszke András az asszony körüli folytonos legyeskedéseért.

A két férfi között heves összeszólalkozás támad. Deszke ütésre emeli a botot, azonban Ince József kezében gyorsabban villan a kés és Deszke András holtan esik össze.

A szenzációs falusi drámának most volt a folytatása a sepsiszentgyörgyi törvényszék előtt s a bíróság tanuk kihallgatására újabb tárgyalást tűzött ki.

Leütötte az apját és nagybátyját.

Folyó év április 16-ikán Gáll László 25 éves hilibi legény Kézdivásárhelyen tartozkodott és itt egyik barátjával alaposan beborozva, duhajkodva indult a városból hazafelé.

A friss tavaszi levegő az uton valamit tompította a mámort, azonban az elkeseredése amiatt, hogy nem vehette el régi szerelmét, nem lohadt le, sőt még újabb tápot kapott az apjával való találkozásának alkalmával.

Az apa a duhajkodva hazatérő fiát csendre intette, a fiu pedig újból szemére vetve apjának ellenkezését a házassága ellen, heves veszekedést kezdett. A fiu és apa között támadt patáliának szomorú fináléja lett.

A megvadult legény felragadott az udvaron egy husángot és apját úgy ütötte főbe, hogy a 66 éves ember eszméletlenül esett össze és rövid haláltusa után kiszenvedett.

Mint a vérszomjas állat, rohant ki a gyilkos fiu az utcára, ahol a szomszédból a nagy veszekedésre éppen utban volt a fiu nagybátyja, Gáll Ferenc 65 éves földmives.

A fiu a vele szembejövő öregembert egy csapással szintén leterítette. Az öregember egy jajkiáltással összerogyott és 12 órai szenvedés után sérüléseibe belehalt.

A kétszeres gyilkos fegyvert véve magához, az erdőbe vetette magát és egy napi bujkálás után jött elő és megadta magát a csendőrségnek.

A sepsiszentgyörgyi törvényszék büntetőbírója múlt héten, szombaton vontá felelősségre a gyilkos fiut szörnyű bűnéért. Este 9 órakor hirdette ki a bíróság az ítéletet és tizenöt évi fegyházra ítélte a szomorú székely tragédia vádlottját.

A csend története.

(Novella.)
Írta: Pál Loránt.

— Tudja, kedves Irénke, — mondotta, aztán észrevette, hogy nem tudja folytatni és belevágott, — már félkilenc van, félórát késett. Azt hittem, már nem is jön.

— Hát azt gondolta, hogy majd másodperc pontossággal jövök, mi?

— De drága...

— Semmi de! Érti?... különben is úgy siettem. Azt hittem, hogy sokat fogok késni. Egy röpke félórácska. Mi az? Gyurikám, jöjjön üljünk le, olyan borzasztóan fáradt vagyok.

Gyuri bárgyun engedelmeskedett. Szégyelte magát, hogy olyan butaságot mondott. Ki akarta köszörülni a csorbát.

— Gyönyörű este van ma, — kezdte kissé félénken. — Az imént hallgattam, mit suttog a szellő. A nyárról mesélt és a szerelemről. Arról a szerelemről, mely a tavasz korai, napsugaras varázsával dobban a szívbe.

— A csendet nem hallgatta? — kérdezte gunyosan a leány.

— Óh a csend, a csend... Hogyne, válaszolt a fiu — a csend is regélt nekem. A nagy némaság intett, hogy egyszer minden elmúlik. Elmúlik a nyár, a szerelem, csak az emlék nem múlik el soha. Nézzen az égre! Hogy ragyognak fent a csillagok. És egyszer mégis valamennyi lehull. De minden letűnt csillag helyébe új gyullad. Minden csalódott, kiégett szerelem egy édesebbé ébreszt. Azt mondják, ha lehull az égről egy csillag, itt a földön egy élet szakad meg. Vajjon hol a mi csillagunk?

— Befejezte már? — pattant fel a leány,

— Nem érti Irénke...

— Én nem értem?! Nem tud hallgatni. hogy én is gyönyörködhessek ebben a csodás, százszavu csendben?

— Jó, hallgatni fogok! — felelt a fiu, aztán keneteljesen behunyta szemét.

A lány hozzásimult. A szerelmes test izzó forrósága végighullámozott a fiu idegein. Szívének dobbanását a torkában érezte. Elképzelte a puha karok ölelését és egy örök tébolyi csók gyönyörét. Feltekintett és látta a leány lezárt szemhéját, selymes hajának hullámosságát, ajkának tüzes, vágyteli vonalát. Aztán hirtelen, ellenállhatatlan erővel átkarolta és beleszedült a csókba. A lány testén könnyű reszketés futott át. Öntudatlanul tett néhány kétségbeesett, védekező mozdulatot, mint a vízbefuló, aztán üdén és illatosan hullott karjába. Fiatalok voltak és szenvedélyesek.

Mikor végre kibontakoztak egymás szomjas vágykapcsaiból, a lány megszólalt, halkán, erőtlenül.

— Igazán nem szép magától édes, hogy így szó nélkül... A fiu be sem várta a feleletet, hanem csókkal forrasztotta ajkára a készülő örök női hazugságot. A lány pedig tűrte lihegő, reszkető kebelével.

Mikor hazafelé indultak, némán egymásba karoltak.

Egész uton egyikük sem szólt egy szót sem. A bucsuzásnál a lány a kezét nyújtotta.

— Csókolom a pici piros ajkát — áradozott a fiu, ittasan az átélt mámortól.

S a lány csendes mosollyal csak ennyit szólt:

— Gyuri, már megint beszél... Mindig csak beszél... (VÉGE.)

Atyafilátogatás a finneknél.

Krakóban és Lengyelországban.
— Irta: Dr. I. DIÉNES JENŐ (3)

Ezen kápolnában van elhelyezve I. Zsigmond király vert ezüst tábori oltára, szintén gazdagon díszített iparművészeti emlék.

Mind a három síremlék, bár érdekesek, nem tettek rám nagy hatást, sőt a gyönyörű Zsigmond-kápolna művészi hatását szinte lerontják. A Báthori István feleségének síremlékén a királyné jobboldalon fekvő portait-szobra van sajtáságos, merev ráncolatú, korhű ruházatban, míg apja és bátyja koporsón, balkezükből fogárral, jobbkarjukra hanyatlanak. Mind a három szobormű magyarországi vörösmárványból van faragva, melynek keménysége okozta talán, hogy ily merev alkotások kerültek ki a híres művészek, Padovano Guccio és Canovesi olasz mesterek kezei alól.

A fali síremlékek nagy változata közt is feltűnt a Jagello László király (†1434) keskeny kőoszlopokkal alátámasztott kőbaldachin alatt elhelyezett szarkofágja, mely görögös mű a vörösmárvány oszlopok felett, későbbi renaissance baldachinnal valami különös hatást vált ki. Díszítményei azonban a vésőt művésziesen kezelő szobrász emléket örökítik meg.

E domban esküdtött örök hűséget Nagy Lajos magyar király leánya, a tragikus sorsú Hedvig a híres lengyel királynak, Jagello Ulászlónak, kinek fia a szomorú emlékü vármai ütközetben elesett Ulászló magyar király volt.

Az egész dom, minden részletében csupa művészi alkotás, melyet sok évszázad alatt hoztak létre mecénások jóvoltából, kegyeletből, sőt gyakran hiúságból.

Az ablakokat égő színekben ragyogó üvegfestmények díszítik. Az ajtók díszes, komoly művészi munkák, melyek legtöbbnyire kovácsolt bronzalkotások.

Királyok, püspökök, tudósok, hadvezérek, politikusok sírjai, síremlékei, koporsói közt járkáltam. Talán nem is láttam volna úgy, amint láttam, talán nem is gyönyörködtem volna e sok művészi alkotásban, ha előzetes tanulmányaimban erre fel nem készülttem volna.

Az ódon dom egyik aranyozott kupolája, talán éppen a Zsigmond kápolna kupolája, messzire ellátszik. A ma köztársasági alkotmánnyal élő lengyel nemzet büszkén tekint történelmi múltját jelentő domjára és naponta az ország minden tájáról hordják a friss virágot nagy királyaik, hőseik koporsóira e lengyel pantheonba, hol a sok nagy halott közt egy maradt élő, a művészet, mely e sírokat és falakat becsesebbnél becsesebb szoborművekkel, festményekkel, építményekkel, iparművészeti tárgyakkal és freskókkal díszítette.

A vártól kijőve a város pompás panorámája állt előttünk. Oldalt a városra tekint Kociusko lovasszobra, alatta zug a nagyváros, mely nemcsak iparilag és kereskedelmileg nagy, hanem évszázadok óta a lengyel történelem-tudomány, irodalom, művészet és zene központja.

A gyönyörű lengyel város lüktető életzaja felhallatszik a várba, melyből letekintve a Visztula homokpartos, kanyargó vizére, a város közelében, túl a Visztulán láttam egy különös, kerek várszerűen bekerített dombot, amelyre csigaut vezet. Ez a híres Kosciusko dombja, amelyet a nagy lengyel szabadsághős emlékére társadalmi különbség nélkül nők, férfiak, gyermekek sajátkezűleg hordtak össze.

És milyen maga a város?

Modern és régi paloták, házak, utcák sorok mutatják az előkelő múltat és a gazdag jelent.

Az utca népe ugyanaz, akárcsak Braszóban vagy más nagyobb erdélyi városban járnánk. rubodék, hirdetőoszlopok, néhol régi boltíves kapuk alatt gyümölcsös, süteményes, újságos kofák, utcagyerekek, kosárból áruló utcai árusok, rikkanások teszik változatossá ott is a város képét.

Egy nálunk ismeretlen szokást figyeltem meg. A templomok ajtóit mellett jobbra-balra sok plakátszerű gyászjelentéseket láttam kiragasztva és e gyászjelentéseket a hirdetőoszlopokra is kiragasztják.

Koldust Krakóban nem láttam.

Mint érdekes és másutt nem látott dolgot jegyzem föl, hogy a házszámok a ka-

puk fölé helyezett háromszögű homályos üvegtüdobozokra vannak festve, melyek 1-1 oldala üzleti levélboríték nagyságú és este a benne elhelyezett villanylámpa megvilágítja. A legtöbb utcát este ezek világítják, csak a nagyobb utcákon, tereken láttam önálló lámpaoszlopokat, lámpákat.

Krakóból átutaztunk Wieliczka-ra és megtekintettük a világhírű sóbányát. Mi erdélyiek láttunk ilyesmit, a vizaknai, a parajdi sóbányák után nekem nem volt újság, legfennebb méreteiben, régiségében mulja ezeket felül. Mintegy 156 méternyi mélyre voltunk lenn. 136 méternyi mélyen van a legnagyobb tárna, melyből több, mint egy millió mázsa sót bányásztak ki. Ezen óriás tárna templommá van átalakítva. Oltára sóból van faragva, művészies kivitelű szobrai, diszei, a pasziójeleketek domborművei, a szószék és domborművei mind sóból vannak kifaragva. Legnagyobb része nem odahelyezett szobormű, vagy más alkotás, hanem az ott lévő sóbányán belefáradva. Hatalmas villanycsillára csupa áttetsző sókristályból kenderzsinóggal vannak összeállítva. Ezen alvilági templom háttérében van a két széles lépcső, melyről úgy lemenet, mit eltávozáskor hosszason gyönyörködhetünk e szép alkotásban. Az óriási templom hossza 200 méter, magassága 68 méter. Még mélyebbre hatalmas táncteremben jártunk, ez már nem művészi, olyan mint egy óriás, hideg pince. A bányában e két nagy helyiségen kívül több kisebb-nagyobb tárna van, melyekben mind szentek szobraival díszített oltárokat emeltek. Több helyen az összegyűlt bányászok tavakat alkot és zord alvilági, fekete vízei s az azon lebegő csolnakok a görög mithologiai Charon-t juttatták eszembe, aki a holtakat szállította az alvilági folyamon.

UTOLSÓ ÜZENET!

I. Diénes László Barátomnak.

Egy őszi alkonyestén idélek...
Olyan néma a jelenésed,
Mint a halottnak sápadt ajka:
Egyetlen hang se rezdül rajta....!

Látom a hiu-ruhát testeden,
Melyet hordtál az őszi estéken
És azon a csodaszép régi nyáron,
Mikor kacagtál a napsugáron,
Virágot szedél egy szőke lánynak
És csókolni tudtál egy üde száját....

Emlékszem: egykor hozzám is volt szavad,
De ki tudja, talán nem volt szabad
Együtt járnunk a harmatos rétet,
S gyűjteni száz kedves emléket....
... És el kellett múlni mindennek:
A nyárnak s hervadt őszi estnek....!

Az emlékek lassan elfakulnak.
Egy halotti lepel takar: a Múltad.
Nehéz, fekete selyem
És ráhímezve, ... Istenem....
A többi közt az én nevem....

Ha majd egyszer a temetőket járod sirva,
Fonj koszorút egy árva sirra.
... Bolyongva némán, egy nevet keresve,
Ha megtalálod késő őszi este,
Helyezd baráti, korhadtt keresztetre....

Budapest, 1932. okt. 20.

PÁLL LORÁNT

BOCSÁSD MEG, OH...!

Válasz Páll Loránt Barátomnak.

Bocsásd meg oh, hogy oly sötétén jöttem
Egy őszi est homályos fátyolán....
... Az ajkamon egy méla hang se rezdült
S a lelkem bus, merengő vágyba mélyült
A visszavárás könnyes alkonyán....!

Bocsásd meg oh, hogy az a régi május
Nekem már olyan, olyan messze van....
... Virágos, csókos, napsugár-köszöntő
Szerelmes ének.... Minden már mily késő,
Mily otfelejtett, fájó, hasztalan....

— Hogy Veled sirtam, hogy Veled daloltam,
Együtt bolyongtam mindenütt Veled....
... Bocsásd meg oh, ... Bár minden, minden elmúlt,
Sok nyár virága őszbe hajlott, elhült...
Az én szívem, oh jaj, mégsem feled!

Bár az emlékek lassan elfakulnak
És minden már csak egy bus képzelet...
— A lelkemben még nem halt meg a múltam,
Él a szeretet s minden, mit daloltam,
S a szívemben él, ... él a Te neved!

... Bocsásd meg oh, hogy ajkamon e sohaj
Kísérté percben, így emlékezem....
S hogy az utolsó szavad után mégis
A szeretet szerény jegyében én is
Némán nyujtom baráti jobb-kezem....!

És várom azt a visszatérő órát
Mely a bocsánat útján elvezet....
— Szemed szemembe mélyed el a percben,
A lelked mélyén megszólal a lelkem —
... S Te visszanyujtod azt a jobb-kezet!....

... Bocsásd meg oh, hogy oly sötétén jöttem
Egy őszi est homályos fátyolán....
— Hogy ajkamon egy méla hang se rezdült,
S a lelkem bus, merengő vágyba mélyült
A visszavárás könnyes alkonyán....!

Kézdivásárhely, 1932. okt. 27. Ikaffalvi DIÉNES LÁSZLÓ

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Nov.

12

1932.

— Első tea-est. Az első tea-estét a Kath. Otthon rendezte meg november 13-ikán. Felhívjuk rá olvasóink figyelmét.

— Főúri vadászat. A múlt héten Sixtus pármái herceg vadászatot vett részt a gelencei erdőben. A herceg Costescu inspektor kíséretében Bukarestből érkezett meg és Joanidu Jonel imecsfalvi földbirtokosnak volt a vendége. Innen Gettinger inspektor kísérte el a gelencei állami vadászterületre és a hercegnek sikerült is egy hatalmasan kifejlett medvét elejteni. Joanidu földbirtokos előkelő vendégét egy gravírozott vadász-késsel ajándékozta meg. A herceg a vadászatról egyenesen Párisba utazott.

— Az első kötőke. November 18-ikán, pénteken lesz a Ref. Nőszövetség szezon nyitó kötőkéje a következő műsorral: 1. Gyülekezeti ének, 2. Biblia magyarázat, 3. Gyülekezeti ének, 4. Felolvasást tart: Dr. Molnár Dénesné, 5. Ének: Serester Margit, 6. Szaval: Lázár István tanár, 7. Zongorán játszik: ilj. Dr. Molnár Dénes, 8. Monolog, előadja: Deme Rózsi, 9. Hegedű: Berl Márk, zongorán kíséri Bod Amália. Rendezők: Czirmay Matild és Kovács Józsefné. — Itt említjük meg, hogy a Ref. Nőszövetség első vallásos estje most nov. 19-ikén, hétfőn lesz a Tanácsház nagytermében Benke Klára és Boros Margit rendezésében.

— Halálozás. Ferenc Béla volt városi rendőr, a Trassylvania Bank szolgája hosszabb betegeskedés után városunkban elhunyt. Becsületes, pontos alkalmazottja volt a banknak. Résztétel állottunk meg ravatala mellett.

— Ingyen vezetik be a telefont. De csak azoknak, akik ebben a hónapban szereltetik fel a telefont. Úgy látszik, a Morgan-csoport kedvezménynek szánta azok részére, akik a telefont be akarják vezetetni, november hónapját jelölve meg az ingyen felszerelés hónapjának.

— Bukarestben tovább tartanak a revizióellenes tüntetések. A múlt vasárnap beindult bukaresti revizióellenes tüntetések tovább tartanak. Most pénteken a Bukaresti Lapok szerkesztőségét és kiadóhivatalát dulta fel a tüntető tömeg, majd a magyar étermekeket rohamozták meg. Holnap Nagyváradon készülnek tüntetésre.

— Erőss József halála. A helybeli róm. kath. főgimnázium egykori tanára, Erőss József Sepsiszentgyörgyön 65 éves korában elhunyt. A nagysejű és a székelység történelmének nagy ismerője két évtizeden keresztül volt a gimnázium professzora, sok tanuló kikerült a keze alól, akik elismerőleg hajoltak meg a csendes, a népszerűséget nem hajhászó, inkább a tudományos buvárkodásban ismeretes tanár egyénisége előtt. Testétől-lelkétől székely volt, de magyarságát soha nem fitogtatta, csupán hivatásának élt. Nyugalomba vonulása után Sepsiszentgyörgyre költözött és így közelebb jutott a Székely Nemzeti Múzeumhoz, ahol kutatásaival, munkáival gazdagította a székelységről összegyűjtött adatok gazdag kincsét házat. Ez az élete is csendben, zajtalanul zajlott le, mint a csendesen csobogó hegyi patak üdítő, tiszta vize. Az Isten előtt is kedves volt a személye, mert az örök enyészett hírtelen, minden fájdalom nélkül ölelte magához: szívszélhűdés oltotta ki a lobogó mécsest az öregségében is izzó székely testében. A neve fennmarad sokáig és példát ad azoknak, akik a tanári hivatásukat a szó igazi értelmében értelmezik. Holttestét a Székely Nemzeti Múzeum dísztermében ravatalozták fel és onnan szállították Csikszere-dába, ott helyezve örök nyugalomra a csiki föld megtért vándorát. Temetésén a helybeli gimnáziumot dr. Boga Alajos igazgató képviselte. — Legyen áldott az emléke minden jó székelynek!

— Budapest új főpolgármestere. Kedden délután a megejtett választáson nagy szótöbbséggel Huszár Aladár lett Budapest főpolgármestere.

— Már Svájcban is. Genf utcáin nagy kommunista tüntetések voltak, hat halottal és sok sebesülttel.

— Gömbös Rómába utazott. Kedden este utazott el Gömbös Gyula, Magyarországi miniszterelnöke Rómába.

Az Egyesült Államok új elnöke. Meglepésszerűen Roosevelt került ki győztesen az Északamerikai Egyesült Államok elnökválasztásából. A demokratapárti új elnök személyével a szesztilalom török le.

— A népszerű előadások. Hó 17-ikén, csütörtökön kezdődnek meg dr. Fekete András, Szini Andor és Benedek József előadók. Belépő díj nincs.

Felhívás a Transsylvania Bank betéteseire.

Transsylvania Bank Központi Igazgatósága a kényszeregyezséget meg akarja szüntetni s ezért az összes betéteseivel magánegyezséget óhajt kötni.

Az egyezségi tárgyalás Kézdivásárhelyt 1932. november 27-én d. u. 3 órakor lesz a fióktintézet helyiségében, melyre az összes betéteseket meghívja a fióktintézet igazgatósága.

A magánegyezség feltételeit illetően naponta a hivatalos órák alatt, vagyis d. e. 8-1 óráig felvilágosítással szolgál a Transsylvania Bank Rt. Kézdivásárhelyi fiókja.

ŐSZI AKVARELL.

Az Ősz és én járunk ketten halálosan a fájó erdő-szíven keresztül, halvány színek párjában rongyosan színtelen szemekkel, — meddő szerelmek holt sorain.

Mint éjben röpülő vonat, rőt fényünk mindenre rávet egy piciny világot, előtűnik hervadásba csúszkál az erdő meghajlik barnán az ág, — s letépünk hűvösen minden virágot.

Valaki keserűn felkacag mögöttünk, édesen gyöngyözik hangja víz-szönyeggé; — az Ősz evez, arany csónakán velem, halál taván a lila cserjék mögé szívtelen.

Bután néz utánunk egy őz, — s reszket minden fa a tagló előtt, hárfá zenébe kezd a szellő s a szürke avar riadtan zörög; lehet a Nyár tüzent...

ŐSZUTOI GONDOLAT.

Az elmúlás percei hallgatagon kopognak az örökvaló titkos ablakán; lázok fűtik szélvert homlokom s kéjjel várom, hogy zuhogjon rám a hideg eső...

Igy még tán nem hulltak soha levelek, ilyen szomorú nem volt a halál gondolat, titkok édes szaharáján lehet, hogy meghalok ifjan, szépen, ... havas szemfödővel úgy, a hogy vártam...

Sohasem kellett diszes, örömes élet, a süket magány nevelt s a gőg-királyokat nem ismertem; embernek maradtam s örök küzdelem hordom diadémnek.

Félek, mert őz van s a sejtés halálra kinez, mert mögöttem száraz virágok sóhajtanak össze, — és nem hull könny szememből úgy mint régen, — nem fakad szívemből tavaszi dal...

... mert fájó gyászalt hallok a temetőben és vár türelmesen a tunya kriptá-száj, mert rozzant sírok gödrein siet felém a halál és fáj az elmúlás, ... fáj...

Torja, 1932. nov. 2.

ILLYÉS ELEMÉR.

Halló!

Mit ér nekem a sok lei
Ha Szántótól nincs lábbeli

Értesitem a m. t. vevőimet, hogy mindenféle munkálatokat, úgy mint női és férfi, valamint gyermek, legegyszerűbbtől a legfinomabbig, cipőket elvállalok. Bizonyíték ezüst érem és oklevél, valamint ezektől eltekintve 25 évi önállóságom és a bizonyítványaim.

Elvállalok továbbá mindenféle javításokat, u. m. hó és sárcipők szakszerű javítását, legolcsóbb árakban.

Teljes tisztelettel:
SZÁNTÓ GYULA.

Fájdalomteljes szívvel jelentjük, hogy a felejtethetetlen jó anya, forrón szeretett hű feleség

Haurik Alfonzné
szül. Reznek Kósa Ilona

hosszabb szenvedés után 75-ik éves korában folyó hó 11-én délután 8 órakor jobblátte szenderült.

Boldogultnak hült tetemei folyó hó 13-án d. u. 2 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni.

Béke lengjen porai felett!

A gyászoló család.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Secans, Innsbruck. Yo-yo-cikke mindig aktuális. Itt Vásárhelyen is fellendült a nyugatról importált játék. Csak aztán ecsénk, ott a szép tiroli hegyek aljában, nehogy elcsavarja vaj egy szép osztrák fejrén a fejét és a szedő hiába várja a Secans-rovatát. Dezső kitért magáért. Hiába, vannak, akik nem tesznek ki magukért. Irjon, hogy mit csinál ott a fiatalság? — Hát az öreg? Itt erre felé még mindig divat a bicskázás. A fiu az apját, a testvér a testvért, mert hát ez a mór! Székely testvéri üdvözléssel várjuk levelét, illetve cikkét. Lev. lapját ma kaptuk.

Szegedi előfizető. Kíváncsághoz képest eljártunk a dologban. Sajnáljuk, hogy markáns, az ifjúságot még diadalmasan hirdető alakod eltűnt a vásárhelyi korzóról. Búszkák vagyunk rád, mert megmutattad, hogy az ararat, az ambicio sokra képes. Ezután a szabadságod ne ilyen ronda időben vedd ki, hanem olyankor, mikor minden virág nyílik...

D. S. Sepsiszentgyörgy. Verse még mindig késik, legközelebb azonban sorra kerül. Szívesen vennék rövidke novelláidat is, hisz amint bebizonyította más lap hasábjain, a prózában is mesterien kezeli a tollat. Természetesen újabb és újabb témák kidolgozásával csak fejlődik stílus érzéke, ami további sikereinek fokozatos lépcsője. Egyik barátunknak írtunk, hogy keresse fel önt. Testvéri üdvözlét.

Munkatársunk Tg.-Ocna. Valószínűleg a megbeszélte témáról gondolkodik. Reméljük, hogy sikerült az elhelyezkedése és találkozik ott is magyar testvérekkel. Üdvözlét.

B. J. Székelyudvarhely. Olvastuk a bögözi szereplését és szeretettel gondoltunk ezúttal is rád, mert munkásságod köréből soha ki nem felejtetted a Székelyföldet illetve annak témáját. A távollevők munkásságából sokat olvasunk ki. Kiolvassuk a szívet, az érzést és jól esik lelkiünknek, ha a Székelyföld édes szerelene egy pillanatra sem alszik ki a távollevők szívéből. Jól esik a távollevők sikerre nemcsak a Hargita aljáról, hanem Dél-Amerikából is, ahonnan jön magyar újság is és ennek hasábjain, mint orvosai rovatvezetőt, sokszor olvassuk egy kézdivásárhelyi atyánkfia írásait. — A dolog rendben van. Irjál. Üdö.

R. Z. Ujpest. A hallgatása talán nem betegség? Várjuk sorait. Székely testvéri üdvözlét.

Cs. E. L. Sepsiszentgyörgy. Várjuk Öntől is, hogy próbálkozzék meg prózával. — Versei után ítéltve novellái sikert fognak elérni.

F. J. Kispest. Az Acél Testvérek könyvkereskedésében befizetett 10 pengővel ez év végéig b. előfizetése rendezve van. Köszönet és üdvözlét.

Rendelésre megkaphatja a

KOVÁCS-hirlapiroda könyvkereskedésében:

Technikai Lexikon I-II kötet 800 leu.

Zenei Lexikon I-II kötet 800 „

Irodalmi Lexikon I. kötet ára 500 leu.

Convocare.

Presedinția Comitetului școlar dela Gimnaziul de Stat din Târgul-Săcuș, cu onoare convoacă membrii Comitetului la adunarea generală ce se va ține în localul școlii (sală de gimnastică) în ziua de 20 Nov. ora 11 a. m. Dacă la data de mai sus nu se va intruni majoritatea membrilor, adunarea se va ține în Dumineca viitoare (27 Nov) cu orice număr de membri.

Meghívó.

A Tg.-Săcuș-i állami leánygimnázium mellett működő „Comiteul școlar” összes tagjait az 1932 Nov. 20-án délelőtt 11 órakor az intézet tornatermében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívja az elnökség. Ha a gyűlést azon okból, hogy a tagok többsége nincs jelen, a kitűzött időről el kellene halasztani, úgy az a következő vasárnap (nov. 27-ikén 11 órakor) bármely létszámmal megtartatik.

Târgul-Săcuș, 11. Nov. 1932.

Dr. V. Bidu
medic primar al spitalului președinte.

M. Oiteanu
dir. secretar.

Osztálysorsjáték

II. HUZÁSA
november 16—17.

Vétel (új) és megújítási sorsjegyek már kaphatók az elárusítóknál:

Mihály László és Kovács-hirlapiroda

Kézdivásárhelyen.

Ne rendeljen idegenből!

sorsjegyet

mikor itt helyben

költségmentesen megkapja.

Eladó ház

A boldogult özv. Mágóri Dénesné Kovács Teréz tulajdonát képező, a Rácok-utcájában fekvő bőséges a rajta levő, jó állapotban levő lakóházzal, mely áll 3 szoba, előszoba, konyha, kamra és mellékhelyiségekből, szabad kézből eladó.

Azon esetben, ha így nem adódik el, f. év nov. 20-án d. u. 3 órakor önkéntes árverésen kerül eladásra.

Értekezni lehet Kovács Istvánnal, Kanta-utca (Str. Carmen Sylva) 11 sz. alatt.

Az örökösök nevében:
KOVÁCS ISTVÁN asztalos.

Ideal Szalon

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy a Kereskedő Kör alatti üzlethelyiségben, (Főter 37. sz. alatt) ifj. Pataky József vezetésével

női és férfi fodrász szalont

nyitottam. Végzünk mindennemű és szakmába vágó munkát, u. m.:

Bubi, Bébé, Médi stb. hajvágást

schampon fejmosást villamos hajszáritással

A legújabb divatu ondolás!!

Manikűr!

Férfi hajvágás, borotválás stb. a legjobb kivitel és legolcsóbb árak mellett

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kéri:

PATAKY J. az IDEAL-SZALON tulajdonosa.

Megvan.

Ho-Hopp Radio

Fussball, Meine Puppen-kürche, Durch, Rika-Rum, A.B.C., Lotto

című TÁRSASJÁTÉKOK elűzik az est unalmas óráit.

Kaphatók a

KOVÁCS-hirlapirodában.

A MOZI MŰSORA.

November 13-14-én, vasárnap és hétfőn este 1/29 órakor, vasárnap délután 1/2 6 órakor bemutatásra kerül A NYUGATI VANDOROK. Kalifornia regényes világának meghódítása. Harc az aranymezők birtokáért. Küzdelem az indiánokkal. Népvándorlás és honalapítás a Missisipi torkolatánál.

November hó 16-17-én, szerdán és csütörtökön 1/29 órakor be lesz mutatva A VARSÓI UNOKANÖVÉR minden tekintetben elsőrangú zenés vígjáték, ahol a nő kipróbálja a férjét és a házibarátot az unokanövérrel, akivel a cselt előre elkészítik. Főszereplők: Liane Haid, Szőke Szakál Lázár, Pufi. Jön! A HULLÁMOK HŐSE Jön!

Milliomos lehet ha osztálysorsjegyet a Révész Ernő collecturából!

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgul-Săcuș (Kézdivásárhely) 1932.